

Passato prossimo

Jak se tvoří?

HAMPLOVÁ 2004, s. 178 (Složené perfektum)

Pomocné sloveso AVERE/ESSERE	Minulé přičestí (<i>participio passato</i>) významového slovesa	
ho	parl - ATO	parl - ARE
ho	vend - UTO	vend - ERE
sono	part - ITO	part - IRE

- přibírá-li sloveso v pass. pross. pomocné sloveso ESSERE, dochází ke shodě v rodě a čísle s participiem:

sg.			pl.		
io	sono partito/a	odjel/a jsem	noi	siamo partiti/partite	odjeli/y jsme
tu	sei partito/a	odjel/a jsi	voi	siete partiti/partite	odjeli/y jste
lui/lei	è partito/partita	odjel/a	loro	sono partiti/partite	odjeli/y

- je-li předmět transitivního slovesa (pomocné sloveso AVERE) vyjádřen zájmenem, dochází ke shodě:

- a) nepovinně se zájmeny: mi, ti, ci, vi:

Ti ho cercato/a. – *Našel jsem tě.*

Vi ho cercati/e. – *Našel jsem vás.*

- b) povinně se zájmeny lo, la, li, le:

L'ho cercato (lo ho cercato). – *Našel jsem ho.*

L'ho cercata (la ho cercata). – *Našel jsem ji.*

Li ho cercati. – *Našel jsem je (muže).*

Le ho cercate. – *Našel jsem je (ženy).*

Co vyjadřuje?

HAMPLOVÁ 2004, s. 178-179

- vyjadřuje ukončený čas minulý, který má ale nějaký vztah k přítomnosti: důsledky děje ukončeného v minulosti trvají do přítomnosti:
  - o “è andato via poco fa” (*odešel před chvílí*)
  - o “l’unificazione italiana è avvenuta nel secolo scorso” (*k sjednocení Itálie došlo v minulém století*) – Itálie je nadále sjednocena.

Jak vybrat správné pomocné sloveso?

HAMPLOVÁ 2004, s. 162-166

1. pomocné sloveso **AVERE** přibírají v pass. pross.:
  - a) slovesa **transitivní** (předmětná: mají předmět): *chiamare* (volat někoho), *mangiare* (jíst něco), *dire* (říct něco), ...
  - b) některá **intransitivní** (bezpředmětná: nemají předmět): *dormire* (spát), *ridere* (smát se), *piangere* (plakat), *lavorare* (pracovat), ...
  - c) slovesa vyjadřující **pohyb bez určitého cíle**: *ballare*, *camminare*, *viaggiare*, ...
2. pomocné sloveso **ESSERE** přibírají v pass. pross.:
  - a) některá slovesa **intransitivní** (bezpředmětná): *costare*, *crescere*, *(dis)piacere*, *succedere*...
  - b) slovesa vyjadřující:
    - **pohyb s určitým směrem**: *andare*, *venire*, *partire*, *uscire*, *ritornare*, ...
    - **stav**: *stare*, *rimanere*, *restare*, *essere*, *durare*, ...
    - **změnu stavu**: *diventare*, *nascere*, *morire*,...
  - c) **zvrtná** slovesa: *alzarsi*, *svegliarsi*, *lavarsi*, ...
  - d) slovesa v **pasivu**: *è ammirato*
3. pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** podle kontextu přibírají slovesa jako např.:
scendere – vystoupit, sejít; *passare* – strávit, uplynout

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

MASARYKOVÁ UNIVERZITA
BRNO

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

© Šárka Hurbánková 2013

- a) může mít předmět: **ho** *sceso le scale* (sešel jsem schody); **abbiamo** *passato un mese in montagna* (strávili jsme měsíc na horách)
- b) nemusí mít předmět: **sono** *sceso dal treno* (vystoupil jsem z vlaku); **sono** *passata da te* (stavila jsem se u tebe)
4. pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** podle kontextu přibírají pomocná slovesa POTERE, VOLERE, DOVERE:
- a) pomocné sloveso **AVERE** mají v pass. pross., stojí-li samostatně: *ho potuto* – mohl jsem, *non l'abbiamo voluto* – nechtěli jsme to
- b) pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** přibírají slovesa POTERE, VOLERE, DOVERE podle významového slovesa, které stojí za nimi:

Ho potuto telefonare. – Mohl jsem telefonovat.

Siamo dovuti partire. – Museli jsme odjet. (*Pozor na shodu!*)

- se zvrtným slovesem, jsou možné obě varianty, ale záleží na **postavení zvrtného zájmena!**
Non ho potuto lavarmi. - Nemohl/a jsem se umýt.
Non mi sono potuto/a lavare. - Nemohl/a jsem se umýt.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

© Šárka Hurbánková 2013